

Latvietē, kas diktē apakšveļas modi pasaulē

KOPŠ TRĪSPADSMIT GADU VECUMA EVITA DOKĀNE (36), DARBOJOTIES MODES BIZNESĀ, MĒRĶTIECĪGI SEKOJUSI SAVAM SAPNIM. NU VIŅA LONDONĀ NOSAKA UN PROGNOZĒ APAKŠVEĻAS MODES TENDENCES RAŽOTĀJIEM VISĀ PASAULĒ.

Par Evitu Dokāni man pastāstīja modes mākslinieks Dāvids. Bijusi Dāvida asistente un ieguvusi izglītību Tehniskajā universitātē apģērbu tehnoloģijā un dizainā, viņa dažu gadu laikā izveidojusi iespaidīgu karjeru Lielbritānijā. Zinot, cik sūri klājas latviešu viesstrādniekiem ārzemēs, stāsts par Evitu – meiteni no Balviem – šķita neticams. Pārņākusi mājās, uzmeklēju viņu sociālajos tīklos, un jau pēc pāris nedēļām mēs tiekamies Londonā. Ir piektdienas pēcpusdiena, un vietējie glaunos uzvalkos, spītējot dzestrajam pavasara gaisam, kāri malko alu Soho kafejnīcu āra terasēs. Mēs sēžam viena otrai pretī viņa bārā, un ar katru Evitas atbildi es gūstu apliecinājumu mūžvecajai patiesībai – viss notiek tā, kā tam jānotiek, un, ja vienas durvis aizveras, noteikti atveras citas. Vēl labākas.

Kā meitene no mazpilsētas nonāca Lon-

donā? Lēmums aizbraukt bija vēlme sevi pierādīt ārpus Latvijas vai nepieciešamība izdzīvot?

Kā viens, tā otrs, jo aizbraucu pirms sešiem gadiem – krīzes visdziļākajā punktā. Tobrīd izstrādāju apakšveļas dizainu un produktus kādā apakšveļas uzņēmumā, un tā vadība pieņēma lēmumu ražotni likvidēt. Sākumā meklēju darbu Rīgā, pēc tam – ārzemēs. Vēlējos strādāt starptautiskā kompānijā, kas būtu saistīta ar modes biznesu. Izvēlējos Lielbritāniju, taču tā varēja būt jebkura cita valsts – Francija vai Itālija, ja vien man būtu bijusi attiecīgās valsts valodas prasme. Aptuveni mēnesi internetā mērķtiecīgi pētīju darba piedāvājumus, kas atbilstu manai pieredzei un zināšanām, un izsūtīju CV vairākām darbā iekārošanas aģentūrām, kas meklē darbiniekus. Darbu atradu, vēl esot Latvijā.

Vai lēmums aizbraukt – pamest Latviju,

ģimēni un draugus – nebija emocionāli smags?

Es domāju, ka pieņemt manu izvēli visgrūtāk bija mammai. Man pašai grūti nebija, jo es sekoju savam izvēlētajam mērķim. Turklāt mūsdienās ceļot un pārvietoties ir tik dabiski, ka man nebija sajūtas, ka es kaut ko pamestu. Brīžos, kad noilgojos pēc saviem tuviniekiem, es taču varu atlidot uz Rīgu, kaut vai tikai uz nedēļas nogali.

Kā tas bija – iekārtoties un pielāgoties lielpilsētas ritmam?

Mani vienmēr saistījušas lielpilsētas, man patīk iespējas, ko metropoles piedāvā. Ar laiku pierod arī pie ikdienas intensitātes un nepārtrauktās cilvēku plūsmas. Tā kā pēdējā gada laikā diezgan bieži esmu Ņujorkā – pilsētā, kas nekad neguļ –, Londonas ritms tagad šķiet mierīgs un lēns. Protams, sākums jebkurā jaunā vietā ir grūts, bet ar laiku tam vienkārši tiek pāri – pamazām veidojas jauni kontakti un tiek iegūti draugi. Es katrā situācijā mēģinu saskatīt pozitīvo.

Sešu gadu laikā Londonā esi strauji kāpusi pa karjeras kāpnēm, nomainot trīs darbavietas, un tagad esi cilvēks, kurš nosaka un prognozē apakšveļas modes tendences. Iespaidīgi.

Jā, to es esmu sasniegusi sešu gadu laikā. Neapzināti – tā vienkārši ir noticis. Veidošanas kontakti un pieredze, cilvēki redz, kā tu strādā, un, tā kā nozare ir specifiska, cits citu labi pazīst. Visas nākamās darbavietas man tika piedāvātas – pati nemeklēju. Šajā jomā ir daudz iespēju, un profesionāli darbinieki vajadzīgi vienmēr. Jau pirmajā gadā no ▶

tehniskās dizaineres kļuva par apakšveļas zīmola *Gilly Hicks* dizaineri. Tad pieņēmu izaicīnājumu kļūt par apakšveļas dizaineri vadošajā un lielākajā apakšveļas zīmolā Anglijā – *Marks&Spencer*. Patlaban strādāju kompānijā *WGSN (Worth Global Style of Network)*, kas ir līderis modes tendenču prognozēšanā.

Nejuti, ka tevi vērtē citādi nekā vietējos?

Savā profesijā un savā sfērā – nē. Sākot strādāt par tehnisko dizaineri, darba specifiku pārzināju labāk nekā angļu kolēģes, tāpēc stresu, ka būtu sevi jāpierāda, neizjutu. Man vienmēr ir veicies arī ar vadītājiem. Pat mainot darbu, allaž esmu saņēmusi atbalstu un iedrošinājumu.

Laipni, taču vai šī attieksme ir līdz galam patiesa?

Tas, ko redzam uz ielas un sabiedriskajā transportā, darbojas arī profesionālajā vidē – cilvēki ir ļoti pieklājīgi. Ja jāpasaka kas negatīvs, tas tiek izdarīts ārkārtīgi diplomātiski. Viņi nekad neiziet ārpus pieklājības rāmjiem. Cilvēciskajās attiecībās ārpus darba tas dažkārt traucē, taču nu jau zinu – ja kāds saka *varbūt* vai *nezīnu*, tas nozīmē pieklājīgu *nē*. (*Smejas.*) Amerikāņi ir daudz neīstāki un uzspēlētāki. Viņiem viss ir pakārtots biznesa interesēm. Ja kāds ir ieinteresēts un ļoti laipns, ir skaidrs – viņš mana biznesa iespējas. Londona ir multinacionāla – tas jāpatur prātā un vienkārši jāpielāgojas.

Tas, ko tu stāsti, šķiet neticami, jo zinu, ka iebrucējiem veidot karjeru Londonā nav viegli.

Protams, savā ziņā tā ir veiksmē, taču daudz ko nosaka tas, kāds cilvēks tu esi. Ir svarīgi, kā tu spēj prezentēt savas zināšanas

un radīt komerciāli veiksmīgas kolekcijas. Es domāju, ka, pieņemot mani darbā, cilvēki saskatīja mani potenciālu. Zināja, ka spēšu paveikt to, ko no manis gaida. Sfēra ir specifiska, līdz ar to konkurence ir mazāka, un tas visu atvieglo. Jaunus darba piedāvājumus saņemu aptuveni divas reizes gadā.

Tie tev nešķita vilinoši vai arī esi apmierināta ar to, ko dari tagad?

Esmu ļoti apmierināta ar pašreizējo darbu, un jūnijā būs trīs gadi, kopš strādāju *WGSN*, taču, mainot darbu, iespējams gūt jaunas zināšanas un pieredzi. Jā, esmu domājusi par to, ka varētu kaut ko mainīt, un tieši tagad izskatu jaunu darba piedāvājumu.

**APJOMU
KORIGĒJOŠA
VELA VĀIRŠ NAV
NĒPIECIEŠAMA,
JO ĒRTĀK KRŪTIS
VIENKĀRŠI PALIELINĀT.**

Tas būtu liels kāpiens pa karjeras kāpnēm, taču, kamēr neesmu parakstījusi līgumu, par to stāstīt negribu.

Kāds ir tavs lielākais mērķis?

Mani interesē viss, kas ir saistīts ar dizainu un modi, taču liela karjeras mērķa man nav bijis nekad. Es vienkārši vēlos darboties šajā nozarē, netēmējot uz kādu konkrētu augstu amatu. Apzināti neko nedaru un sevi par karjeristi neuzskatu. Viss pakāpeniski notiek pats no sevis. Manuprāt, galvenais ir darīt savu darbu

no sirds un neatkarīgi no ieņemamā amata. Kāda ir tava darbadiena?

Laiku pavadu lielākoties birojā, sekojot līdzi visam, kas notiek apakšveļas biznesā Eiropā, Amerikā un Āzijā, jaunākajām kolekcijām un inovācijām. Tā kā apakšveļas dizainu ļoti ietekmē sievietes apģērba dizaina krāsas un apdrukas, modes nedēļu laikā izskatu itin visas kolekcijas. Analizēju un apkopuju informāciju, pēc tam to publicēju uzņēmuma mājaslapā – prognozēju krāsas, audumus un siluetus, kas būs aktuāli pēc 12 vai pat 24 mēnešiem. Galvenokārt tie ir *moodboards* – vizuālas stila ilustrācijas ar paskaidrojošiem tekstiem. Tiem jābūt tik īsiem un konkrētiem, lai ideju saprastu klienti jebkurā pasaules malā. Tas ir mans vajākais punkts, jo atšķirībā no kolēģes, kurai angļu valoda ir dzimtā, man rakstīšanai nepieciešams divreiz vairāk laika.

Lai izzinātu, kas būs modē nākamajās sezonās, četras reizes gadā braucu uz apakšveļas profesionālu izstādēm Parīzē, kur tiekos ar visu iespējamo zīmolu pārstāvjiem. Modes tendenču prognozēšana ir specifiska, to nemāca nevienā skolā. Versijas, kas varētu būt nākamā lielā tendence, izvirzu intuitīvi un ņemot vērā apkopotās informācijas analīzi.

Šo jautājums tev droši vien uzdod bieži, un tomēr – kāda apakšveļa patlaban ir modē?

Kolekcijās, kas paredzētas sievietēm līdz trīsdesmit gadu vecumam, jūtama liela sportiskuma ietekme gan krāsu, gan dizaina ziņā, taču kopumā apakšveļa kļūst sievišķīgāka. Iepriekšējos gados izteikta tendence bija mežģīnes, bet tagad modē nāk izšuvumi. Izsmalcinātais dizains tiek apvienots ar

inovācijām detaļu apdarē un audumos. Viens no interesantākajiem jaunumiem – apakšveļas auduma mikrošķiedras tiek piesātinātas ar mikroelementiem, kas iedarbojas kā sejas krēmi ar pretnovecošanās efektu vai tonizē ādu un cīnās ar celulītu. Ir zinātniski pētījumi, kas pierāda – nēsājot šāda auduma apakšveļu katru dienu noteiktu stundu skaitu, efekts ir.

Pirms vairākiem gadiem ļoti populāri bija *push-up* krūšturi, nu formas kļuvušas dabiskākas, akcentējot īsto skaistumu. Tiesa, Krievijas un Austrumeiropas tirgū šie modeļi joprojām ir aktuāli. Viens no imesliem, kāpēc citās Eiropas valstīs tie zaudējuši popularitāti, varētu būt plastiskās ķirurģijas pieaugums. Piemēram, Lielbritānijā vizīte pie plastikas ķirurga ir tikpat ikdienišķa kā zobārsta apmeklējums. Apjomu korigējoša veļa vairs nav nepieciešama, jo ērtāk krūtis vienkārši palielināt.

Vai atrodi laiku arī sev?

Jā, mans darbs ar manu privāto dzīvi ir labi sabalansēts. Ir laiks, ko veltu ģimenei, draugiem un hobijiem. Mana jaunākā aizraušanās ir viņa skola – mācos sajust garšas un saprast, kā viņi sader kopā ar ēdienu. Nodarbojos ar jogu un tenisu, taču pārsvarā brīvo laiku pavadu ceļojot. Vienmēr plānoju, kur un kā pavadīt *viķendu*, piemēram, nākamajā nedēļā kopā ar mammu un māsu braukšu uz Parīzi. Tā kā mans draugs patlaban dzīvo un strādā Ņujorkā, mēs daudz laika pavadām, ceļojot viens pie otra.

Par attiecībām no attāluma ir divējāds viedoklis – tas tuvina vai arī šķir.

Es nevarētu teikt, ka uzturēt attiecības no attāluma ir vienkārši, taču mūsu modelis *strādā*. Protams, esmu domājusi par iespēju dzīvot un strādāt Ņujorkā, taču pašlaik īsti negribu visu pamest un aizbraukt. Draugs respektē un atbalsta manu izvēli un nekad nepieprasīs, lai pametu karjeru viņa dēļ. Mūsu mājas ir gan šeit – Londonā, gan Ņujorkā, gan Itālijā, jo viņš ir itālis. Esam kopā jau daudzus gadus, iepazīnāmies, kad es vēl dzīvoju Latvijā. Manuprāt, viss atkarīgs no katra paša – ko tu esi spējīgs pieņemt. Standarta vidējā sieviete grib, lai blakus būtu vīrietis, lai būtu ģimene un bērni. Man tas nav primārais, un, kaut arī klusībā ceru, ka kādu dienu tas notiks, pašlaik svarīgāk šķiet izmantot dzīves sniegtās iespējas.

Kur tu iztēlojies savu nākotni? Te, Londonā?

Šo vietu daudzi uztver tikai kā pieturu konkrētā dzīves posmā. To redzu, vērojot savu draugu loku – cilvēkus no Itālijas, Spānijas, Francijas. Atbrauc, izmēģina savu laimi un atgriežas mājās. Bija daudz draugu, bet pēkšņi visi ir aizbraukuši! Protams, daļa paliek. Arī es nezinu, cik ilgi būšu Londonā, kā arī nevaru viennozīmīgi pateikt – nē, es neatgriezīšos Latvijā, jo tā ir mana valsts un valoda, mana ģimene joprojām dzīvo Latvijā. Es jūtos kā pasaules pilsonē. Jautājums drīzāk ir par iespējām – par vietu, kur es varētu sevi pilnveidot. Tur arī būšu. **OK!**

TEKSTS: LAILA PASTARE
FOTO: OLGA ŠUŅINA UN NO PERSONĪGĀ ARHĪVĀ

TOSKĀNA

Brīvības 73, Rīga, tālr. (+371) 67311147
Z.A.Meierovica bulv. 16, Vecrīga, tālr. (+371) 67215045

WWW.FASHIONSHOPPING.LV